

CONCLUSIONS DEL DEBAT SOBRE L'ORIENTACIÓ I LA INCLUSIÓ

EN LES DIFERENTS COMUNITATS AUTÒNOMES

a partir de la Declaració del “XIV Encuentro estatal de Orientación Educativa a Màlaga”, els dies 17 i 18 de maig de 2024

sota el lema “*Nous reptes de l’Orientació educativa*”

El treball desenvolupat per la confederació d'organitzacions de psicopedagogia i orientació d'Espanya COPOE, en relació amb la situació de l'orientació i la inclusió en les diferents comunitats autònomes, ha estat possible a partir de la reflexió col·lectiva en l'assemblea general de COPOE a Alcalá de Henares organitzada per PADME i les aportacions posteriors de les diferents associacions professionals representatives de cada comunitat autònoma, al costat de l'assessorament propositiu del Dr Gerardo Echeita Sarrionandia, professor emèrit de la Universitat Autònoma de Madrid en el Departament Inter facultatiu de Psicologia Evolutiva i de l'Educació, expert i consultor de UNESCO, OCDE, UNICEF, *AEDNEE i del Ministeri d'Educació, Formació professional i Esports del Govern d'Espanya.

Ens ha permès elaborar un document que recull propostes a les diferents necessitats existents en el marc educatiu en la relació entre l'orientació i la inclusió.

QUINZE PROPOSTES PER AL CONSENS SOCI-EDUCATIU DE LA INCLUSIÓ

1r Des de l'orientació educativa i professional, creiem en la necessitat de donar un fort, sostingut i compartit impuls per tots els agents educatius per a millorar la situació de les escoles i centres educatius. Aquest impuls passaria primer per augmentar la inversió en educació als nivells que la Unió Europea aconsella. Especialment en l'educació pública, segons les dades de 2023, Espanya inverteix en educació el 4,95 del PIB, quan hauria d'estar com a mínim en el 6% del PIB.

2n Proposem que el finançament no es basi en la demanda contemplada des del vessant clínic (núm. d'estudiants amb *NEE), sinó que ha de basar-se en la mirada inclusiva, i o sigui en les necessitats de tot l'alumnat.

3r Creiem fermament en la necessitat de progressar en el diàleg compartit entre tots els agents educatius al voltant de l'escola inclusiva, estem parlant de l'educació de "tots" a l'escola de tots. Els orientadors entenem que necessitem de totes les veus existents per a compondre la partitura adequada.

Professorat, famílies i alumnat han de formar part d'aquest cor amb els mateixos drets. Entenem des de l'orientació que és necessari disposar d'un model d'organització i direcció de centres participatiu i transparent.

4t Creiem en el dret de TOTS els estudiants d'un centre a l'orientació no orientació per a uns pocs. La diversitat és inherent a l'ésser humà, la diversitat no són uns pocs, els diferents als que cal incloure. Proposem un acord per a establir el mínim recomanat per l'ONU d'1 orientador per cada 250 alumnes.

5è Hem d'aprofundir en el model mixt existent, que ens garanteixi tant, l'existència d'una xarxa no ocasional sinó permanent, com les característiques multifuncionals de les orientadores entre la i els companys que treballen per als famílies, professorat i alumnat a l'interior dels centres(departaments) o en equips externs.

6è Plantegem la necessitat de constituir comissions i grups de treball entre els professionals intervinents en el sistema educatiu (educació, serveis socials i salut i professionals dels serveis de justícia), per a consensuar un model d'intervenció conjunta i l'aplicació de criteris compartits(xarxes col·laboratives). Aquest model hauria de seguir-se en els nivells superiors de governança, recuperant la mirada comunitària.

7è Proposem la necessitat de revisar la funció docent en el sentit que els orientadors podrien evitar la docència en els centres, per a disposar de major temps per a les tasques d'acompanyament. Creiem necessària la creació en centre de comissions d'orientació a la inclusió (CAEI), en les quals haurien de participar tots els sectors implicats en el cas.

8è Creiem fermament en la necessitat de desburocratitzar el funcionament i les demandes realitzades especialment per l'administració educativa, que converteixen als orientadors interns i externs en unitats al servei de la inspecció i la classificació de l'alumnat.

9è Volem que la intervenció psicopedagògica de l'orientador educatiu en centre o en servei ha de guiar-se en la voluntat de promoure canvis i millores en les situacions en la qual intervé, especialment per a millorar la resposta educativa de "els centres", sense caure en el seguidisme de realitzar estrictament els encàrrecs i realitzar els informes que l'administració ens demanda.

10è Considerem imprescindible garantir l'adquisició de les competències suficients per a possibilitar una intervenció adequada en el sistema educatiu. Aquest objectiu ha de mobilitzar a les administracions centrals i autonòmiques,

a plantejar a la universitat la revisió de la formació inicial. En el mateix sentit, haurien de modificar-se els plans d'FP, que corresponen als professionals de cicles formatius d'intervenció en l'educació, encara que no tinguin funció docent.

11è Reorganitzar la formació permanent a partir d'un diagnòstic i avaluació de les necessitats actuals del professorat i dels orientadors en funció dels canvis en l'educació, avanços tecnològics, i les demandes de la societat. S'hauria de contemplar, el disseny d'un model flexible i personalitzat. Creant programes modulars que permetin als docents triar entre diferents àrees segons els seus interessos i necessitats.

12è Considerem necessari implementar mecanismes d'avaluació contínua amb objectius clars, que permetin garantir la igualtat d'oportunitats i la inclusió efectiva de les persones amb discapacitat en el sistema educatiu. Prioritzant l'accessibilitat física i digital de les instal·lacions i materials educatius. La disponibilitat i adequació de suports i recursos educatius per a estudiants amb discapacitat i la formació i sensibilització del personal docent i administratiu sobre educació inclusiva.

13è L'orientació, creu en la necessitat, de plantejar l'anomenat fracàs escolar des de la mirada del fracàs de la institució. Treballar la complexitat i des d'ella, ens obliga a saber gestionar-la i no caure en intervencions simplistes i limitades.

14è La nostra intervenció ha de superar la "coordinació" i assumir la responsabilitat compartida de plantejar objectius de canvi i millora de manera conjunta entre tots els sectors intervinents. La construcció i manteniment de la xarxa en la presa de decisions, ha d'estar presidida per una actitud activa superadora de les diferents cultures i tradicions professionals, pel reconeixement de la mútua competència, l'acceptació de les limitacions de la pròpia disciplina i especialment per la voluntat d'enteniment i diàleg.

15è Finalment sorgeix des dels orientadors la necessitat de conèixer més i millor el context on desenvolupem la nostra intervenció, de recuperar nostra donis ubicació per falta de coneixements sobre que significa orientar en educació en l'actual societat de la comunicació. De tornar a situar-nos davant una realitat canviant de grups familiars diferents. Amb cultures, llengües i valors.

Jaume Francesch I Subirana

President d'ACPO

Secretari d'organització de COPOE

Màlaga, 17 i 18 de maig de 2024